

Predgovor

Ono što sledi je istinita priča. Preko dvadeset godina proučavao sam zanimljivu ličnost, hipremnezničnog sinesteziistu koga sam u svojim brojnim knjigama i priručnicima nazvao NB. Pred kraj naše saradnje, u zimu/proleće 2002, NB i njegova majka SB sreli su se sa još tri učesnika (NKB, SD, Džej-Džej) u eksperimentima s pamćenjem koje sam izvodio i nadgledao. Ovaj susret se pokazao srećnim, otprilike kao kada biste u posudu za spravljanje lekova ubacili pet proizvoljnih sastojaka i iz njih dobili čudotvoran lek.

Profesionalni pisac, prevodilac koji je unajmljen da zabeleži njihove priče pomešao je „dramsku rekonstrukciju događaja” sa intervjuima, beleškama iz laboratorije i dnevničkim zapisima. Ove zabeleške nisu izmenjene, čak i kad meni lično nisu laskale. U interesu nauke i zbog istorijske verodostojnosti, smatrao sam mojom dužnošću da ništa ne skrivam i ne zabranjujem. Pošto postmoderno pripovedanje nije moja „fora” (mom slengu je možda istekao rok trajanja), a engleski nije moje „večernje odelo” (moji maternji jezici su francuski i nemački), samo sam u najmanjoj meri redigovao rukopis, izbacio sam slabe i površne pasuse i to samo kada sam bio siguran da će to poboljšati tekst i dodao sam na kraj kratke beleške (držite obeleživač na strani 338!).

A sada da postavim pitanje koje se nameće. Zbog čega još jedna knjiga na ovu temu, u najmanju ruku treća za samo godinu dana? Svi znaju da sam ja učestvovao u istraživanju koje je dovelo do velikog otkrića na polju pamćenja. Svi znaju to jer sam zbog toga dobio prestižnu nagradu u Skandinaviji.

Ipak, samo nekoliko sati po mom povratku iz Evrope, oko svega je počela da se diže kontradikcija kao magla otrovnih gasova. Zasljepljene, kako će se pokazati, vradžbinama mitomanijačkog „dušebrižnika”, jedna za drugom, tri američke novine su me optužile da sam preuzeo zasluge za otkriće koje nisam učinio – i za profesionalni odnos ravan ubistvu.

Sada, na korak od penzije, moja slava je prošlost, ne želim da ugrozim NB-ov ugled (na svoj način taj mladić je genije) niti da pojačam sjaj svog. Ipak, pre nego što potonem u mračni bunar zaborava, u konačnu amneziju, želim da ispravim neke nepravde – zbog svoje žene, zbog svoje kćeri i zbog istorije medicine.

DR SCI. EMIL VORTA,
neuropsiholog i istaknuti profesor
Katedre za eksperimentalnu psihologiju Univerziteta u Kvebeku
i glavni urednik edicije *Memento vivere*
writeaprisoner.com

Prvo poglavlje

NB

Većina ljudi želi da nauči kako da poboljša pamćenje; za Noela Bjuruna veliki zadatak, najnaporniji, bio je da nauči kako da zaboravi. Ne samo sećanje na bolne epizode iz života, koje svi želimo da izbrišemo, već u celosti. Jer, kad god bi Noel čuo glas ili pročitao makar ijednu reč, u njegovoj glavi pojavili bi se raznobojni oblici koji su služili kao obeleživači ili mape, a koji bi mu kasnije pomagali da do najsitnijeg detalja prizove emociju, raspoloženje, boju glasa, same reči – sve elemente događaja koji su se odigrali čak i tri decenije unazad.

Davne 1978, na primer, kad su došli da mu kažu da mu je otac mrtav, evo šta se dogodilo u glavi devetogodišnjeg Noela:

Suv i hrskav glas poput mačijeg izmeta... (koji se pretvara) u izudaršanu traku emajliranog mesinga koja podseća na mač, čini se da nestaje pa se ponovo vraća kao krvavocrveno klatno. Počelo je da se njiše i da postaje sve svetlije do zaslepljenja, a zatim promena, novi glas, sunderast žumankastožut mehur opasan drhturavim pepeljasto crvenim prstenovima. Glasniji, viši glas ih prekida, krstast, u sredini boje ribizle, a ka obodu sve svetliji tako da se ivice čine biserno belim. Novi glas, metalan i probadajući kao bas-trombon, a zatim udar munje, nazubljen i bordo-žut, koji cepa nebo moje glave na dva. Polako, zupci se tope, žutina se pretvara u pulsirajući čelik i osećam kao da mi je bodež probo kičmu. Zatim ponovo čujem šljunkovit glas

čoveka ispred mene, emajlirani mesing, a zatim... tišina na pozadini sive bojanke. „Mrtvo raspoloženje”, tako sam to nazivao, uljuljkanost pre nego što se stvari vrate u normalu. Otvorio sam oči, moja majka je govorila, njeno grlo davilo je svaki slog. Čovek u crnom odelu iz Adventa Farmakjutikalsa je pokušavao da je uteši, dok su dva čoveka u mornarsko plavom buljila u mene...¹

Posebno dok je bio dečak i dok nije znao kako da ih zaustavi, ove slike su mogle da se rasprskavaju kao beskrajni vatromet, vezujući stalno nove boje i sećanja, noseći ga toliko daleko u slepe ulice njegovog pamćenja da nije uspevao da prati ni najobičniji razgovor. Osim, ako nije bila u pitanju pasivna komunikacija poput gledanja televizije, Noel je morao da upije sagovornikov glas, da ga odredi uz pomoć boja i oblika, pre nego što bi mogao da shvati značenje samih reči.

Nije ni bilo čudo što su svi smatrali da je Noel lud, ali to njemu nije smetalo. Majka ga je volela, otac ga je voleo, a zbog boja u glavi mogao je da izostaje iz škole više nego svi njegovi drugovi zajedno. Štaviše, slike su imale praktičnu svrhu: iako mi druge stvari ne idu na ruku, mislio je Noel, barem imam sjajno pamćenje. Što je ponekad vrlo korisno.

Kad je išao u školu drugovi su ga nemilosrdno zadirkivali („Bilo bi bolje”, poverio mu se jedan od njih, „da nikada nisi ni rođen”), ali su se vremenom navikli na njegove beskorisne vradžbine i čudesa. „Komandant Noel” bio je u jednoj od svojih „svemirskih šetnji”. Njegovi nastavnici, posebno na početku, reagovali su besno ili sarkastično: „Da li je ovo, molim vas, pogodan momenat za tvoje mentalne nezaposlenosti, dragi moj Bjurune?” I svi bi se smejali. Kad bi im rekao, posle časova, o bojama koje se sudaraju, oni bi odmah posumnjali da je na drogama: njegova priča je podsećala na LSD, meskalin ili neke nove halucinogene supstance. Da li treba upozoriti vlasti? Tako su se širile glasine. Štreberi i šlihtare su ga izbegavali, dok su se momci poput Radara Nenona, prvog školskog narkomana na spidu, iznenada zainteresovali za Noela. Konačno su našli nekog ko vidi iste čudne stvari.

„Šizofreničari imaju nenormalnu percepciju boja”, rekao mu je jedan nastavnik, a drugi je prokomentarisao: „Mora da je afazija ili autizam, mora

da je jedno od ta dva.” Školska medicinska sestra, hronično nervozna ve-
lška udovica, imala je drugačije objašnjenje: „Ti imaš urođen defekt, dečko.
Verovatno ti je nedostajalo vazduha dok si bio u stomaku – ili si naglavačke
ispao na porođaju.”

Međutim, nije u pitanju bilo ni jedno ni drugo kako je vrlo brzo saznao
od očevog prijatelja, poznatog montrealskog neurologa Emila Vorte.

„Čestitam”, rekao je posle iscrpljujućih testova pamćenja i opažanja dok-
tor na francuskom, neuobičajeno veseo. „Ti si jedan u dvadeset hiljada. Ti
si obdaren – iako ćeš se ponekad osećati prokleta – složenom osetljivošću
poznatom po imenu *sinestezija*.”²

Zbog čega je toliko srećan, pitao se Noel dok mu je doktor stezao ruku.
Zbog toga što može na meni da eksperimentiše kao na jednom od svojih
šimpanzi?³

„Ti si prvi muški sinestezista koga sam sreo. Želeo bih da od sada radiš
nešto što će nam obojici pomoći u velikoj meri. Želim da vodiš dnevnik.
Da li znaš šta je dnevnik?”

„Da. Već imam jedan.”

„Dnevnik je knjiga u koju zapisuješ stvari koje su ti se dogodile tokom
dana. Ili događaje iz prošlosti. Ili svoje snove...”

„Jednom sam sanjao da šetam po ogromnoj ukrštenici...”

„Ili boje i oblike koje vidiš dok ljudi govore. Ja bih voleo da mi krajem
svakog meseca pokažeš svoj dnevnik. Da li si me razumeo?”

„Ponekad kad ljudi govore, voleo bih da imam prsten koji dešifruje...”

„Da li neko u tvojoj porodici ima nešto slično... ovom što ti imaš?”

Noel je razmišljao. „Zašto? Da li postoji neka genetska predodređenost
za moje stanje, doktore?”

Sad se doktor Vorta zamislio. Nije mogao da veruje sopstvenim ušima.
Sedmogodišnjak! „U stvari, u pravu si... postoji, kao što si rekao, genetska
predodređenost u vezi s tvojim stanjem.”

„Pa, majka moje majke je, kao i ja, imala neke čudne stvari u glavi. Tata
je mislio da je to zbog njene ljubavi prema čašici.”

„Razumem”, klimnu glavom dr Vorta. „Da, najčešće se to prenosi preko
ženske linije.”

„Ona je bila veštica. Dobra veštica.”

„Zaista?”

„Dobili smo od nje gomilu pisama iz Škotske – u kojima su bili recepti za vradžbine – jedino što više ne možemo da ih nađemo. Izgubili smo ih kad smo se preselili. Jednom sam je sreo.”

„Stvarno?”

„Gurnuo sam njenu stolicu za ljuljanje kad niko nije sedeo u njoj, a ona mi je rekla da to donosi nesreću jer duhovi dolaze da sede u toj stolici.”

„Nije valjda? Dobro, imaćemo dovoljno vremena da razgovaramo o svemu tome. Mislim da ćemo provoditi dosta vremena zajedno. Da li bi ti to voleo?”

„Ne baš. Nosila je različite cipele – jer bi joj uvek jedna iz para pucala, tako je bar mama rekla. A njen jezik je bio crn zato što je jela ugljenisan keks – da ne bi mnogo prdelala, tako je mama kazala.”

U čekaonici je dr Vorta Noelovom ocu glasom drhtavim od uzbuđenja izrekao dijagnozu:

„Čestitam, Henri. Tvoj sin je u dobrom društvu, zaista u veoma dobrom društvu. List, Rimski-Korsakov i Skrjabin svi su imali sinestaziju, kao i Bodler, Rembo i Prust!”⁴

Čovek neskrivenih umetničkih ambicija, gospodin Bjurun je sav zasijao kad je čuo novosti.

„Zaboravio si Nabokova”, dodao je.

„I neobičnog naučnika, dobitnika Nobelove nagrade!”⁵

„Emile, ovo je razlog da popijemo nešto.”

Kao dva ambiciozna školarca njih dvojica nisu prestajali da se cere ili da se gurkaju laktovima, kao da je to bila najveća, najperspektivnija stvar na svetu. Noel se uopšte nije smejao.

„Koja je najveća umetnost?”, pitao je sledeće večeri, nakon večere, gospodin Bjurun svog sina. „Šta je *non plus ultra*, zenit kreativnog postignuća?” On je na ovaj način razgovarao sa svojim sinom, čak i kad je mališa bio u kolevcima. Nije bilo tepanja. To nije dobro za detetov cerebralni razvoj.

„Pub herc, pub tref”, bio je odgovor. „Dvojka tref, trojka pik. Desetka herc... četvorka karo. Tvoj red.”

„Noele, pitao sam te nešto. Šta misliš koji je najviši oblik umetnosti?”

Noel je podigao pogled s karata i polako prešao očima preko svakog predmeta u sobi, kao da se odgovor krije u nekom od njih. Pogled mu zastade na televizoru marke Zenit, na kome, kao i obično, nije bilo slike.

„Televizija?”, odgovorio je.

Njegov otac odmahnu glavom.

„Ne, televizija je tamnica. U njoj se ne krije nikakav umetnički oblik. Zbog nje, deca više ne čitaju. Svi moramo da proklinjemo njenog faustovskog izumitelja, Vladimira Zvorikina.”

Da je razumeo te reči, Noel bi im se suprotstavio svim silama. Gledao je u zidove, u komodu za muzičke uređaje.

„Slikarstvo?”, predložio je. „Ili možda muzika?”

„Oni su tamo negde, ali nemaju najvažniju odliku. Šta misliš šta je najvažnije? Kad želiš nešto da saopštiš?”

Noel je znao odgovor na ovo pitanje.

„Reči.”

„Upravo tako. Dakle, šta uključuje u sebe, reči, slike i muziku?”

„Crtani filmovi?”

„Tačno. Ali šta još?”

„Filmovi?”

„Šta još?”

Noel se zaustavio i zatvorio oči.

„Poezija?”

„Upravo tako. Na vrhu gomile nalazi se poezija, makar u onom obliku u kojem su je nekada pisali. Ništa ne odlazi tako daleko, ništa ne zalazi tako duboko u ljudsku dušu. Šekspir prevazilazi Betovena jer ima i zvuk i značenje. Imaj to na umu kad odrasteš. Poezija je na vrhu, televizija je u provaliji.”

Noel klimnu glavom.

„Poezija je na vrhu, televizija je u provaliji”, prošaputa sam za sebe, pamteći reči, ne razumevajući rečenicu. „Tvoj je red”, reče.

Međutim, njegov otac nije mislio na igru.

„Naučnici mogu da pričaju o ljudskoj prirodi, ali samo pesnici mogu da oslobode ona osećanja koja čuvamo u dubini srca.”

„Tvoj je red, tata.”

Sedeli su prekrštenih nogu na smeđoj krpari u dnevnoj sobi na Majl Endu u Montrealu i bili su na pola partije dečje igre *Memorija*. Možda je znate: pedeset i dve karte okrenute su licem prema podu. Podižete dve karte i ukoliko se podudaraju stavljate ih na svoju gomilu, a vraćate ih na pod ako nisu iste. I pokušavate da se setite gde su kad ponovo dođe red na vas. Bila je to prva Noelova igra kartama koju je savladao kad mu je bilo tri godine. Nikada mu nije dosadila.

„Dama pik”, reče njegov otac okrećući jednu od karata. Razgledao je more piratskih brodova sa crnim zastavama i usijanim topovima. Jedan od njih je bio srušen. „Jebe... Mislim na tebe je red. Devetka herc.”

„Devetka herc”, ponavljao je Noel hladnokrvno okrećući istu kartu. „I devetka karo...”

Dok je posmatrao svog sina, gospodin Bjurur je jače povukao iz svoje čilibarske lule na kojoj je spremište za duvan bilo u obliku sultanove glave, a koju je kupio u Turskoj kad je bio mlađi i srećniji. „Majka muza bila je boginja pamćenja”, reče, prateći svoju temu, a što se Noela tiče, mogao je i turski da priča.

„Četvorka herc i... četvorka tref. Pub karo, pub pik...”

„Zvala se Mnemosina. Boginja pamćenja.”

„Devetka pik, devetka tref...” Mnem-os-ina, majka muza, boginja pamćenja, šapnu Noel za sebe, pohranjujući reči u svoj elektronski sef čija se kombinacija sastojala od boja i oblika. „Kuda sve to vodi?”, pitao se.

„Šta je muza?”, pitao je jer je znao da njegov otac voli pitanja.

„Muza je nešto... neko ko te inspiriše u umetnosti, vodilja. U grčkoj mitologiji bilo ih je devet, grupa ljupkih sestara.” Gospodin Bjurur je pogledao u strop i zatvorio oči. *Srećan je onaj koga muze vole*, kaže Hesiod. Mada čovek nosi tugu i žal u svojoj duši, ipak, kad sluga muza peva, odmah zaboravlja mračne misli i ne misli na svoje nevolje.”

Tišina zavlada kad Noel upita. „Tata, da li si na nečemu?”

Njegov otac otvori oči i spusti lulu u pepeljaru.

„Mogao bi da pitaš zbog čega je boginja pamćenja povezana sa umetničkim stvaranjem.”

„Ne, nisam to hteo da te pitam”, pomisli Noel. „Hajde da igramo.”

„To je zato što za Grke stvaralaštvo nije bilo povezano sa stvaranjem nečeg novog – kao što je danas slučaj. Umetnici su iznova stvarali, ili pređivali, velika intelektualna i kulturna dostignuća prošlosti. Tako se dobro pamćenje smatralo glavnim sastojkom stvaralačke aktivnosti – ono je davalo umetnicima više materijala za obradu, kao i bogatiji, složeniji intelekt. Kada je Džejms Džojns rekao: *Nisam ništa izmislio, ali nisam ništa ni zaboravio*, on je mislio upravo na ove stvari.”

Noel je pogledao spremište za duvan na očevoj luli. Hidrat magnezijum silikata, pade mu na pamet. $H_4Mg_2Si_3O_{10}$.

„Kec karo”, reče on. „Kralj pik.”

„Oh, retki promašaj umetnika pamćenja. Kec karo... kec pik. Osmica karo... do đavola, kralj herc – samoubilački kralj, suicidalni vladar. Vidi, Noele, kako on sebe probada kroz glavu.”

„Osmica karo, osmica herc.” *Suicidalni vladar?* „Petica herc, petica tref...” Ostalo je još samo dvanaest karata i Noel ih sve spoji.

„Vrlo dobro, Noele, ponosim se tobom. Imaš pamćenje kao tvoja pokojna baka. Ipak, ona bi te sad naterala da nastupaš za novac. Ti si veoma srećan momak – s tom tvojom pameti, daleko ćeš stići.”

Gospođa Bjurun uđe u sobu obmotavši ruke oko tela kao da joj je hladno i Noel joj se baci u naručje.

„Pobedio sam, majko! Ja sam kao Nana kad je bila pokojna i ima da idem daleko!”

„Da, baš tako, dragi Noele.” Njegova majka se smejala. „Ti si moj mali genije, zar ne, ti si moj...”

Mogao je da sluša majčin glas zauvek, kao i očevo. Oni ga nisu zbunjivali kao ostali, oni nisu brkali njegove moždane talase. Godinama kasnije, nikako nije mogao da shvati zbog čega se ljudi žale na svoje roditelje. On je uvek pretpostavljao da su svi roditelji poput njegovih: savršeni i lepi na svaki način.

„Razgovarali smo o važnosti poezije”, objasnio je otac, tresući pepeo lule u pepeljaru u obliku labuda na koju je Noel nalepio sličicu Njujork Ajlandersa. „U ovom svetovnom svetu, ovom duhovno mrtvom svetu, pesnici su sve što nam je ostalo. Zapamti to, Noele. A zapamti i to da si imao značajnog pretka – Bjuruna iz davnina.”

„Da li znaš šta je to predak, Noele?”, upita njegova majka dok ga je mazila po kosi. Bio je van sebe od sreće kad god bi ga majka gladila po glavi. Kad bi ona govorila, video bi stabiljike plamenonarandžaste trave koje leljaju u ljubičastoj izmaglici.

„Noele, da li si me čuo? Da li se tvoj točak boja ponovo okreće?”

„Da, majko, ja... Šta si rekla?”

„Pitala sam da li znaš šta je predak?”

„Mislim da je to neko ko je živio pre tebe u tvojoj porodici.”

„Tako je”, reče otac. „Da li znaš ko je bio tvoj čuveni predak?”

„Pa”, poče majka, „ne možemo biti sigurni da...”

„Imamo dokumente, imamo porodično stablo koje to dokazuje. Duga loza melanholika, samoubica, piromana, incestuoznih pedofila...”

„Ko je moj predak?”, upita Noel.

Njegov otac položi lulu na sto i napravi dramsku pauzu.

„Džordž Gordon. Šesti baron Bajron od Rokdejla.”

Noel klimnu glavom, upijajući reči. Pogledao je nasmejanog oca da bi dobio znak za njihovo razrešenje i značenje, a potom pogleda i majku koja se smešila.

„Ali naše prezime je Bjurun.”

„Bjurun je drevni škotski oblik prezimena Bajron”, objasni mu majka. „Ralf de Bjurun, koji je možda daleki rođak tvog oca, pominje se u Popisu.”

Noel ponovi imena polako, za sebe, obraćajući posebnu pažnju na raznobojne oblike slova. Njegova majka je nastavnik istorije, tako da ona sigurno zna o čemu govori.

„Ali ko... Ko je on bio?”

Njegov otac se nasmeši.

„Lord Bajron? Samo najveći pesnik devetnaestog veka.”

„Dobro, možda jedan od najvećih”, reče majka. „Svakako najlepší – lep kao ti, dragi Noele. Sa istim kestenjastim uvojcima i čelično plavim očima.”

„U tome liči na majku”, reče gospodin Bjurun prilazeći zidu na kome su knjige bile poređane u tri police po redu posvećene istoriji, poeziji i hemiji. „Hvala bogu”. Stao je na male merdevine i iz srednje police izvukao tanku, bledosmeđu knjigu. Na mekanom povezu od kože, zlatotiskom je bilo utisnuto „Pesnici romantizma”.

„Ovo je pripadalo tvojoj baki, kao i njenoj majci, objavljeno je u Edinburgu 1873. godine. Prelistaj je. Ilustrovana je.”

Nijedan od roditelja nije bio iznenađen kad je sledećeg jutra za doručkom čuo Noela kako recituje svih dvadeset Bajronovih pesama, bez pomoći knjige, mrmljajući stihove ustima punim čokoladnih pahuljica. Ovakve stvari su se i ranije događale, mnogo puta, prvi put kad je Noel imao pet godina, kad se toliko zadubio u dečje izdanje *Hiljadu i jedne noći* da je majka naposljetku zapretila da će mu je oduzeti Hiljadu pošto se zabrinula da provodi suviše vremena nad knjigom. Bio je kao opsednut njome i tvrdoglavo je odbijao da čita bilo šta drugo. Uplašen da će izgubiti svoju omiljenu knjigu, koja mu je u to vreme predstavljala čitav život, Noel je odlučio da ostane budan čitavu noć i da zapamti svih pedeset i dve strane.

Kako je to uradio? Noel je imao dva metoda, jedan je u sebe uključivao „fotografije” obojenih slova, a drugi „mape” i taj je koristio u ovom slučaju. Kako je kasnije objasnio dr Vorti, on je slagao reči kao u novinama, u mentalne redove ili nizove duž staza – unutrašnjih i spoljašnjih – koje je zamišljao u glavi.

„To je kao da se šetate po mozgu, kao da sanjate. Vidite sebe kako se krećete, razumete? Zatim ispuštate reči, a ponekad i grupe reči na različita mesta. Kao da se spuštate hodnikom i dolazite do otvora, razumete? Tako pustite nekoliko reči kroz otvor, a zatim se nađete ispod slike, pa ostavite nekoliko reči tamo, onda stignete do vrata, ili do stepeništa ili do sobe. Možete da uđete u sobu. Ako se nađete u

dnevnoj sobi spustite reči ispod stolica, stolova, lampi, a ako je u pitanju kuhinja, stavite reči u frižider ili u rernu ili u toster... A možete da iskoristite i tavan ili podrum, ili da izađete napolje, na trotoar, ili u polje ili u park ili na parking, ili u vrt i tamo možete da ostavite reči ispod određenog drveta ili cveta ili kraj kanalizacionih otvora, semafora ili crkava... Svaki put pamćenja je drugačiji. Samo treba ostaviti deo tamo ili na drugom mestu i iz nekog razloga sve postaje jasno, kao uobičajen odlazak po novine kad samo primećujete kuće i uopšte ne obraćate pažnju na brojeve... A na kraju je sve opet isto – ležim na svom starom krevetu u Babilonu, ili u svom novom krevetu u Montrealu, a Farkuar je pored mene – to španijel kralja Čarlsa.”⁶

Ovo objašnjava kako je, tog jutra za doručkom, Noel bio u stanju da recituje Bajronovu poeziju i obrnutim redom reči: trebalo je samo da pođe u šetnju od kraja („... nevina je ljubav čija srce ... kao lepa uđe Ona.”)

Nakon što se pojavio članak u *Sajkolodži tudej*, pojavilo se mnogo priča u novinama i časopisima.⁷ Telefon je počeo da zvoni. Svi su, činilo se, tražili da vide cirkusku predstavu od Dečaka Pamćenja. Jedna novinarka iz *Šoua Džonija Karsona*, žena po imenu Lora Prate, ponudila je troškove avionske karte i smeštaja za Noela i njegove roditelje za sedmodnevni boravak u Burbenku, u Kaliforniji. Čovek sa Prinštona, živopisni profesor klasičnih nauka, ponudio je da plati da Noel prisustvuje takmičenju u kopiranju klasika da bi testirao njegovo fotografsko pamćenje. Detektiv Montrealskog odeljenja za borbu protiv narkotika pitao je da li bi Noel mogao da pomogne u slučaju prisluškivanja blizanca od kojih je samo jedan bio kriv. Šahovski trener ponudio je da od Noela načini velemajstora. A pokojni Manfredu Mastromonako, u ime *Dezert-in* hotela u Las Vegasu, ponudio je Noelu i njegovim roditeljima 5000 dolara nedeljno za osmonedeljnu turneju sa mađioničarem (Manfredom lično). „Pretvoriću vašeg sina u banku uspomena!”, vikao je Manfredo preko telefona, a zvao je nekoliko puta. Smejao se glasom koji je otkrivao rak grla. Bila je to prilična svota u to vreme. Međutim, ni Noel ni njegovi roditelji nisu bili zainteresovani za te stvari. Noel je mogao da zapamti gotovo sve što su mu lekari i novinari

govorili. Mogao je da zapamti listu od pedeset slučajno izabranih reči na gotovo svakom jeziku uz samo nekoliko trenutaka koncentracije; mogao je da izgovori vrednost boja pi do stote decimale; mogao je da zapamti špil izmešanih karata za manje od minuta, šesnaest špilova za sat, stocifren broj nakon što bi ga čuo samo jednom, a petstocifren broj za sat vremena.⁸ Mogao je da uradi sve te stvari, ali nije hteo. Recitovao je poeziju ako bi ga zamolili, ali to niko nije tražio. Sve ostalo mu je bilo dosadno ili ga je zamaralo do pulsirajuće glavobolje. „Zbog čega samo poezija?“, pitali bi dr Vorta i njegovi učenici, pretpostavljajući da mu zvuci i ritmovi pomažu pri memorisanju. „Zato što je poezija zenit stvaralaštva“, odgovorio bi Noel. „Ništa ne ulazi dublje u krv i u dušu. Zapamtite to.“

Odrastajući, Noel je otkrio trikove koji su mu pomogli da „isključí“ sinestezijski motor: klasična muzika (posebno List, Skrjabin i Rimski-Korsakov) bi ponekad uspevala da mu očisti glavu ili da uspori sintestezijsku aktivnost. Grickanje pikantnog povrća kao što je gorka šargarepa, patuljasta paprika ili muskatni oraščić bi često pomagalo. Uporna koncentracija bi takođe upalila, ali to bi rezultiralo migrenom koja je mogla da traje i dva dana. U devedesetim, kad je počeo da uzima antidepresive, lekovi poput zolofa i paksila, oslabili bi sluh u bojama.

Uprkos svemu tome i drugim sredstvima i zaustavljačima, Noelu je bilo teško da sluša bilo koje predavanje ili da zadrži bilo koji posao koji je u sebe uključivao interakciju s ljudima. Da nije bilo određenog dobrotvora u njegovom životu – nekog ko ga je vodio, ko mu je pisao preporuke, ko ga je zapošljavao kao pomoćnika u eksperimentima, ko se prema njemu odnosio prema njemu kao prema sinu – Noel je mogao da završi u duševnoj bolnici. Taj spasilac bio je dr Emil Vorta.